

BİRKAÇ UZUN SORUNUN ÖZETİ (1)

1. Eksik bilgidен dolayı hatâ yaparsak günah işlemiş olur muyuz?
2. Dişleri fırçalamak misvak yerine geçer mi?
3. Kur'ân'a göre orucu bozan şeyler net olarak nelerdir? Sigara orucu bozar mı?
4. İlmihal kitaplarında Kur'ân'a ek olarak görülebilecek her madde sünnet midir?
5. Cennet cehennem tasvirlerini maddi boyutta mı anlamak gerekir?

Cevap 1) Kur'ân: *"Yanılarak yaptığınızdan ötürü size bir günah yok, fakat bile bile yaptığınızdan ötürü günah vardır"* (Ahzab: 4) bu-yurmaktadır. Bu ve benzeri âyetler, hatâ ile yapılan yanlışların insanı sorumlu kılmadığını bildirmektedir.

C. 2) Misvak kullanmaktan maksat dişleri temizlemektir. O zamanın diş temizleme aracı doğal fırça olan misvak idi. Ayrıca mis-vakta diş etlerini güçlendiren bir özelliğın bulunduğu da söylenir. Önem-li olan ağız ve diş temizliğı olduğuna göre modern fırça da misvak kadar makbuldür.

C. 3) Orucu bozan şeyler, sadece yemek, içmek ve cinsel ilişkide bulunmaktır. Sigara da tiryakiler için bir çeşit yeme içme sayıldığından fıkıhçıların çoğunluğınca oruç bozucu sayılmıştır. Çünkü içenler için tatmin(doyum)dir. Ama bazılarına göre de sigara bir dumandan ibarettir, besin değildir. Çünkü sigara tütündür, mideye gitmez, akciğere gider. Yarar vermez, zarar verir.

C 4) Dinde esas olan Kur'ân'ın açık buyruklarıdır. Hadisler de Kur'ân vahyinin yönetmeliği durumundadır. Peygamberimiz, kendi uygu-lamalarıyla vahye açıklık getirmiştir. Çünkü Kur'ân'ı açıklama (tebyîn) görevi ona verilmiştir. Peygamberimiz, Kur'ân'ın emrettiği namazlardan ayrı olarak kendiliğinden iki namazı daha cemaatle kıl-dırmıştır. Bunlar öğle, ikindi namazlarıdır. Bunları ayrı ayrı kılmak daha makbul ise de birleştirerek de kılınabilir. Çünkü bu da Pey-gamber'in bir uygulamasıdır. Tevatüren gelen bu namaz rivayetleri dışında esas olan Kur'ân'ın buyruklarıdır. Bir iki kişinin rivayeti durumunda bulunan ve birbiriyle çelişkili hadis rivayetleriyle haram sabit olmaz. Peygam-berimizin buyurdukları üzere helâl olan, Allah'ın kitabında helâl kıldıkları, haram olan da Allah'ın kitabında haram kıldıklarıdır. Bunların dışında kimsenin ilave haramlar koymaya hakkı yoktur. İlâve haramlar koyan hadislerin bağlayıcı din hükmü olduğu kanısında değilim. Çünkü bu rivayetlerin, gerçekten Peygamber sözü olduğu garantisi yoktur. Ayrıca Kur'ân, insanların kendi nitelendir-mesiyle şu helâldir, bu haramdır diyerek Allah'a yalan iftira etme-melerini vurgulamıştır (Nahl Suresi). Öyle ise Kur'ân'a ilave yasaklar koymayan, sadece Kur'ân'ın emirlerini açıklar nitelikte bulunan, senet zinciri de sağlam olan hadisler, Kur'-ân'dan sonra ikinci din kaynağıdır. Bu vasfı taşımayan hadisler din hükmü değildir. Çünkü zaten bu hadis rivayetlerini bütün sahabiler bilmiyor ve uygula-mıyorlardı. Birinin duy-duğu bir sözü öteki duymamış ve uygulamamıştı. Hattâ kimi, Peygam-ber'den sonra duyduğu bir hadis rivayetini kabul etmemiş, işemesini bilmeyen bir bedevinin sözüyle Allah'ın kitabını mı değiştireceğiz? Demıştır. Hz. Ömer, Allah'ın kitabı bize yeter gerekçesiyle Peygam-ber'in hasta yatağında yazmak istediği vasiyete de gerek görmemiş, bu yüzden Peygamberimiz de vasiyet yazmaktan vazgeçmiştir.

(devamı yarın..)